

Η ΕΝ ΥΠΑΙΘΡΩ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ

ΙΔΡΥΣΙΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ
ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ—ΣΠΑΡΤΗΣ—ΓΥΘΕΙΟΥ

ΥΠΟ ΗΛΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Α. Είσαγωγή τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων ἀλλαχοῦ* καὶ παρ' ἡμῶν.

Ἡ ἰδέα τῆς ἰδρύσεως παρ' ἡμῶν κινήτων φυλακῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἡμιμοσίας ὠφελείας, ἰδίως ἔργων πρὸς ἐξυπηρετήσιν συκοινωνῶν ἀκῶν ἀναγκῶν, ὡς καὶ γεωργικῶν φυλακῶν πρὸς ἐκτέλεσιν γεωργικῶν καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὰς ἐργασιῶν, ἀποτελεῖ, ἰδίως ὡς πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας, ἀναμφισβήτητον πρῶτον ἐν τῇ σωφρονιστικῇ πρακτικῇ. Δύναται τις μάλιστα γενικώτερον νὰ εἴπῃ, ὅτι: ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδίκων ἀποτελεῖ νέαν φάσιν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων ἐν γένει, λίαν σημαντικὴν διὰ τὴν περαιτέρω διαμόρφωσιν τῆς στερητικῆς τῆς ἐλευθερίας ποινῆς, κυρίως διὰ τὰ ἰκράτη, εἰς τὰ ὅποια ὡς παρ' παρ' ἡμῶν, ἡ ἐπικράτησις τοῦ ἀγροτικῶν πληθυσμοῦ ἀπέναντι τοῦ βιομηχανικοῦ τοιοῦτου εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἀγρότην καταδικῶν νὰ συνεχίσῃ ὑπὸ τὰς ἰδίας ὑγιεινὰς συνθήκας τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὅποσον ἤσκει πρὸ τῆς στερήσεως τῆς ἐλευθερίας του, καὶ τὸ ὅποσον θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἀσκήσῃ καὶ μετὰ τὴν ἀποφυλάκισίν του, δευτερογενῶς μετὰ τὴν λήξιν τῆς ποινῆς του εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐλευθέρῳ κοινωνικὴν ζωὴν, θὰ συντελέσῃ δὲ οὕτω εἰς τὴν εὐκολωτέραν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν. Διὰ τοῦτο ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδίκων ἀπὸ πολλοῦ χρόνου εἰστέθη εἰς τὰς πλείστας τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, καὶ ἰδίως εἰς αἰτίνας, αἵτινες ἔχουσι συμπαγῆ ἀγροτικὸν πληθυσμὸν. Οὕτω κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰ-

*) Σχετικῶς μὲ τὴν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίαν τῶν καταδίκων ὁρ. Hermann Kriegsmann, Einführung in die Gefängniskunde. σελ. 217 καὶ ἐπ. Karl Ha ner und Emil Zürcher, Schweizerische Gefängniskunde. σελ. 317 καὶ ἐπ. Alfred Andrae, Der Deutsche Strafvollzug σελ. 29 καὶ ἐπ. Hugo Hoegel, Freiheitsstrafe und Gefängniswesen in Österreich, σελ. 127 καὶ ἐπ. Paul Cuche, Traité de Science et de Législation pénitentiaires σελ. 371 καὶ ἐπ. Ἐπίσης ὁρ. Revue internationale de droit penal (2ème 3ème Trimestres 1926) σελ. 261 καὶ ἐπ.

σῆχθη ἐν Ἀγγλίᾳ, Ὀλλανδίᾳ, Οὐγγαρίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Βελγίῳ, ἰδίᾳ δὲ ἐν Ἑλβετίᾳ, Τσεχοσλοβακίᾳ καὶ Σερβίᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν λόγῳ τῆς σημαντικῆς ὑπεροχῆς τοῦ γεωργικοῦ τῆς πληθυσμοῦ (ἀποτελεῖ οὗτος τὰ 85% τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ) ἡ ἀπασχόλησις τῶν καταδικῶν εἰς γεωργικὰς ἐργασίας τείνει νὰ λάβῃ ὄλῳ; ἐξαιρετικὴν ἔκτασιν. Ἐν Γαλλίᾳ εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου ἀπασχολοῦνται ἀπὸ μακροῦ χρόνου, ἐκτὸς τῶν καταδικῶν εἰσισόδια καὶ πρόσκαιρα δεσμὰ καὶ τῶν ἀνεπιδέκτων βελτιώσεως καθ' ὑποτροπὴν καταδικασθέντων ἐγκληματιῶν, οἱ ὅποιοι λόγῳ τοῦ ἐπικινδύνου χαρακτῆρός των ἐκτίουσι τὴν ποινὴν των εἰς ἐκὶ τούτῳ ὀρισμένην ἀποικίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀσχολοῦνται εἰς ἀγροτικὰς ἐργασίας, καὶ οἱ ἐκτίοντες τὴν ποινὴν των ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς μητροπόλεως κατάδικοι, ἐσχάτως δὲ ἐν Ἀλσατίᾳ καὶ Λωρραίνῃ διὰ διατάγματος τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1919 αἱ φυλακαὶ τῆς Phalsbourg μετετρέπησαν εἰς γεωργικὰς φυλακὰς, ὅπου ἀπασχολήθη σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀγροτῶν καταδικῶν τῶν κρατουμένων ἐν ταῖς φυλακαῖς Ἀλσατίας καὶ Λωρραίνης. Ἐν Γερμανίᾳ μολοντότι ἡ ποινικὴ αὐτῆς νομοθεσία (Stragesetzbuch § 15 καὶ 16) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1871 ἐπέτρεψε τὴν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίαν τῶν καταδικῶν, ἐν τούτοις οὐδεμίᾳ σχεδὸν ἐγένετο ἐφαρμογὴ αὐτῆς μέχρι τοῦ 1895. Ἐθεωρήθη ὅτι ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδικῶν ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ παρουσίαζε τὰ ἐλαττώματα τοῦ συστήματος τῆς ἀπὸ κοινοῦ συμβιώσεως τῶν καταδικῶν, θὰ συνήντα σημαντικὰς δυσχερείας ἀναφορικῶς πρὸς τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχίας καὶ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξιν τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργαζομένων καταδικῶν. Ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς ἀνω χρονολογίας καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία ἔλαβε καὶ ἐν Γερμανίᾳ σημαντικὴν ἀνάπτυξιν. Ἐν Πρωσίᾳ, ὅπου ἄλλως τε νομοθετικῶς ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία εἰσῆχθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1854, ὡς καὶ ἐν Βυαρίᾳ ἐδόθη ὄλῳ; ἰδιαίτερα προσοχὴ εἰς τὰς ἐργασίας τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν γεωργικὴν καὶ δικαστικὴν οἰκονομίαν, ὡς καὶ τὰς ἐργασίας βελτιώσεως ἐδαφῶν.

Παρ' ἡμῖν ἡ ἀπασχόλησις καταδικῶν εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου ἤρχισε ἀπὸ τοῦ 1918. Ἡ συστηματικὴ, ὁμοῦς ὁργάνωσις τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδικῶν ἤρχισεν ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους διὰ τῆς ἐβρύσεως τῶν γεωργικῶν φυλακῶν Τύρινθος παρὰ τὸ Νεούπιον, κατὰ δὲ τὸ δευτέρον ἡμῖσι τοῦ αὐτοῦ ἔτους τῶν γεωργικῶν φυλακῶν νηίδος Βίδου παρὰ τὴν Κέρκυραν, Κασσαβεταίου παρὰ τὸν Ἄλμυρον τῆς Θεσσαλίας, ὡς καὶ τῶν κινήτων φυλακῶν ὁδοποιίας ἐν Καλογρίῳ.

Τέλος διὰ διατάγματος τῆς 21 Ἀπριλίου ἑ. ἑ. δημοσιευθέντος τὴν 22 Μαΐου ἰδίου ἔτους ἐβρόθησαν αἱ κινήται φυλακαὶ κατασκευῆς σιδη-

ροδρομικῆς γραμμῆς καὶ ὁδοποιίας Τριπόλεως—Σκάρτης—Γυθείου, περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται ἐνταῦθα νὰ ἐμνησώμεν, καὶ τῶν ὁποίων ἐπὶ τοῦ παρόντος λειτουργοῦσι δύο μόνον τμήματα, τὸ τῆς Τριπόλεως (τμήμα α') καὶ τὸ τμήμα Γυθείου (τμήμα β').

Β'. Κινηταὶ φυλακαὶ Τριπόλεως—Γυθείου

Παρ' ἡμῖν ὅσον εὐτυχῆς ὑπῆρξεν ἡ σύλληψις τῆς ἰδέας τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων τόσον ἀτυχῆς ὑπῆρξεν ἡ πρακτικὴ αὐτῆς ἐφαρμογὴ προκειμένου περὶ ἐγκαταστάσεως καὶ ὁργανώσεως τῶν κινητῶν φυλακῶν Τριπόλεως—Γυθείου. Μελλοντικῶς τὸ πρῶτον ἤδη ἐπελαμβανόμεθα τῆς συστηματικῆς ὁργανώσεως κινητῶν φυλακῶν πρὸς ἐκτέλεσιν διὰ καταδίκων δημοσίων ἔργων τόσον εὐρείας ἐκτάσεως, ἀπηρτίετο δὲ νὰ καταβάλωμεν τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν ἐπιμέλειαν καὶ περίσκεψιν ἀναφορικῶς μὲ τὸν τρόπον τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς ὁργανώσεως τῶν φυλακῶν τούτων, ἐν τούτοις παρατηρήθη ἀκατανόητος σπουδὴ καὶ ἔλλειψις πάσης συστηματικῆς καὶ μεθοδικῆς ἐνεργείας κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν αὐτῶν καθὼς ἐπίσης καὶ ἔλλειψις τῆς γνώσεως τῶν ἀπαραιτήτων ὄρων ἐν τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων θὰ ἐξηρατο ἡ κανονικὴ λειτουργία των καὶ θὰ ἐξησφαλίζετο ἡ μέλλων δυνατὴ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων.

II Ἐγκαταστάσεις τῶν φυλακῶν

1ον) Τμήμα Τριπόλεως (τμήμα 1ον). Τὸ τμήμα τοῦτο περιλαμβάνει 11(1) ἐν ὄλῳ καταδικασθέντους ἐγκαταστημένους ἤδη εἰς ξύλινον κινητὸν παράπηγμα κείμενον ἐν χωρίῳ Ἁγίῳ Σώστῃ εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μέτρων δεξιὰ διὰ τὸν ἐκ Τριπόλεως ἀναχωροῦντα τῆς ἀγοστῆς εἰς Τεγγεῖαν ὁδοῦ καὶ ἀπέχον τῆς πόλεως περὶ τὰ 6 1/2 χιλιόμετρα. Ἐν καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ παράπηγματος τούτου ἐπερατώθη μόλις τὴν 28 Μαρτίου ἐ. ἔ. ἡ δὲ ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασις τῶν καταδίκων ἐγένετο τὴν 2ην ἐπομένου μηνός, ἀφ' ἧς χρονολογεῖται καὶ ἡ συστηματικὴ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀπασχόλησις σημαντικοῦ τμήματος αὐτῶν, ἐν τούτοις ἡ ἀποστολὴ τούτων εἰς Τρίπολιν μετὰ τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυλάξεως ἐγένετο τὴν 4ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ., ὅτε καὶ ἐγκατεστάθησαν ἅμα τῇ ἀρτίσει των εἰς τοὺς στρατώνας τῆς πόλεως ἔλλειψις ἄλλου διαθέσιμου κτιρίου, ἡ δὲ διοίκησις τῶν φυλακῶν ἦτο ὑπόχρεως κατὰ τὸ μεσολαβήσαν τοῦτο χρονικὸν διάστημα νὰ μεταγγῇ καθ' ἑκάστην μικρὸν τμήμα καταδίκων εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ἀπέχοντα περὶ τὰ 8 1/2 χιλιόμετρα τῶν στρατώνων, δι' ἀγοραίων αὐτοκινήτων ἐντὶ σημαντικῆς δαπάνης, ἐνθ' ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐν τῷ συνόλῳ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὑπῆρξεν ὅλως ἀσήμαντος.

Ἄλλ' ἡ ἀδικαιολόγητος σπουδὴ ἐν τῇ ἐνεργείᾳ πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ τμήματος τούτου καταφαίνεται ἀκόμη περισσότερο ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῶν καταδίκων ἐγένετο ὄχι μόνον ἀπλῶς πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς κατασκευῆς τοῦ παρρηπίγματος — πράγμα τὸ ὅποιον ἐπὶ τέλους ἀφορᾷ εἰς τὴν κατὰ τὸν σκοπιμότερον δυνατὸν τρόπον διευθέτησιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐγκαταστάσεως — ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Ἰδρυτικοῦ Διατάγματος τῶν φυλακῶν, μάλιστα δὲ πρὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ (ὡ, εἴπομεν ἄνωτέρω τὸ Διάταγμα τῆς ἰδρύσεως τῶν κινητῶν φυλακῶν Τριπόλεως — Σπάρτης — Γυθείου ὑπεγράφη τὴν 21 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 22 ἐπομένου μηνὸς Μαΐου), πᾶσαι δὲ αἱ ἐνεργηθεῖσαι πράξεις τῆς διοικήσεως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος, ἀφορῶσαι τὴν ἐγκατάστασιν καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν φυλακῶν τούτων, χρήζουσι τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων κυρώσεως

2ον) Τμήμα Γυθείου (τμήμα β'). Τὸ τμήμα τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ 81 καταδίκων, οἵτινες ἀπεστάλησαν εἰς Γύθειον μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυλάξεως τὴν 16 Μαΐου ἐ. ἔ. καὶ ἐγκατεστάθησαν ἅμα τῇ ἀφίξει τῶν εἰς τὸ κτίριον τῶν ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν, περὶ τὸ ἐν τέταρτον 1/4 ὥρας ἀπέχον τῆς πόλεως. Μολοντά συμφώνως πρὸς τὸ Ἰδρυτικὸν Διάταγμα τῶν φυλακῶν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ τμήμα τοῦτο καταδίκαι ὤφειλον νὰ ἀπασχοληθῶσιν εἰς ἐργασίας κατασκευῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Γυθείου — Σπάρτης, ἐν τούτοις λόγῳ τῆς ἐπιβραδύσεως τῆς χαράξεως τῆς γραμμῆς ταύτης, τῆς ὁποίας ἡ χάραξις καὶ σήμερον ἀκόμη εὑρίσκειται εἰς τὸ στάδιον τῆς προμελέτης, ἀπὸ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν ἀπησχολήθησαν εἰς ἔργα κατὰ τὸ πλεῖστον ὁδοποιίως πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοπικῶν συγκοινωνιακῶν ἀναγκῶν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν κατενεμήθησαν εἰς τέσσαρα τμήματα : α'). Τμήμα χειμάρρου Ξυριά, ἀποτελούμενον ἐκ 15 καταδίκων ἀπασχοληθέντων εἰς ἐργασίας διαπλατύνσεως τῆς κοίτης τοῦ χειμάρρου. β'.) τμήμα χωρίου Μαυροβουνίου ἀπέχον τῆς πόλεως περὶ 2500 μέτρα, καὶ ἀποτελούμενον ἐκ 30 καταδίκων, οἵτινες ἀπησχολήθησαν εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ ἀγωγῆς ἀπὸ τοῦ χωρίου τούτου εἰς τὴν κεντρικὴν ὁδὸν Γυθείου — Ἄρσοπέλεως. γ'.) τμήμα Πασαβᾶ, περὶ τὰ 6 χιλιόμετρα ἀπέχον τῆς πόλεως καὶ ἀποτελούμενον ἐκ 10 καταδίκων, ἐργασθέντων διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ Πασαβᾶ, καὶ δ'.) τμήμα χωρίου Βαχώ, ἀπέχον περὶ τὰ 23 χιλιόμετρα τῆς πόλεως καὶ περιλαμβάνον 32 καταδικούς, ἀπασχολουμένους εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ συνδεούσης τὸ χωρίον τοῦτο μετὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Γυθείου — Ἄρσοπέλεως. Ὅλιγον ὅμως βραδύτερον κατενεμήθη, ὅτι ἡ κατανομή τῶν καταδίκων εἰς τέσσαρα τμήματα, ἀπέχοντα εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ ἡ ἀνάλογος κατανομή τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυ-

λάξεως, θὰ ἐδυσχέραινε σημαντικῶς τὴν ἀσφαλῆ φύλαξιν τῶν κρατουμένων, ὡς καὶ τὴν ἄμεσον καὶ διαρκῆ ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐπόπτου καὶ ἐν γένει τὴν διοίκησιν τῶν φυλακῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀσφάλεια εὐκόλως ἠδύνατο νὰ τεθῆ ἐν κινδύνῳ. Ὅθεν κατόπιν διαταγῆς τῆς Διευθύνσεως τῶν τῆς Διοικήσεως φυλακῶν τὴν 24 Ἰουνίου ἐ. ἔ. πάντα τὰ ἀνωτέρω τμήματα συνεπτόχθησαν εἰς τὸ τελευταῖον τμήμα χωρίου Βαχῶ, ὅπου πάντες οἱ καταδικοὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν ἀπεριγράπτῳ συνωστισμῷ εἰς τὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων (52 καταδικοὶ εἰς σχολεῖον ἀρρένων, 29 δὲ εἰς σχολεῖον θηλέων), ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν συνέχευσιν τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ τῆς συνδεούσης τὸ χωρίον τοῦτο μετὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Γυθείου— Ἀρεοπόλεως. Λόγῳ τῆς ἐλλείψεως χώρου μόλις ἐπαρκοῦντος νὰ περιλάβῃ πάντας τοὺς καταδικούς τὸ προσωπικὸν τῆς φυλάξεως εἶναι ἠναγκασμένον νὰ παραμένῃ ἐν ὑπαίθρῳ, ἕνεκα δὲ τοῦ ἀταλοῦς ἐφοδιασμοῦ τοῦ τμήματος τούτου στερεῖται σκηνῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦσαν ἀπαραίτητοι ἰδίως κατὰ τὴν διάρκεια τῆς νυκτός.

II Ὁργάνωσις τῶν φυλακῶν

1. Ἐπιλογή καταδικῶν.

Ἄλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον προέχει ἐν τῇ ὀργανώσει τῶν φυλακῶν τούτων εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἐπιλογῆς τῶν καταδικῶν, ὅτινες θὰ ἀπατέλουν τὸ πλήρωμα τῶν φυλακῶν, ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνεπτύχθησαν κολλαι γῶμαι καὶ τὸ ὅποιον παρ' ἡμῶν ἀποκτεῖ ἰδιάζουσαν σκουδαίοντα λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας κατ' ἀρ.θμόν καὶ ποιότητα τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυλάξεως. Ἄν καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ διεύθυνσις τῆς Διοικήσεως τῶν φυλακῶν ὄφειλε νὰ ἐνεργήσῃ μετὰ τῆς μεζονος δυνατῆς προσοχῆς καὶ συνέσεως, ἐν τούτοις δὲν ἐλόθη τοῦτο κατὰ τὸν μᾶλλον ἐνδελεγεμένον τρόπον. Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3837 τῆς 15ης Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἐγκύκλιον τῆς Διευθύνσεως Διοικήσεως τῶν φυλακῶν, ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς διευθυντὰς ὀργανωμένων φυλακῶν τοῦ κράτους, ὡς καὶ τοὺς ἀρχιφύλακας καὶ ἐπιστάτας τῶν λοιπῶν, ἀπέστειλαν οὗτοι εἰς αὐτὴν πίνακας περιλαμβάνοντας πάντας τοὺς ἀγρότας τὸ ἐπάγγελμα καταδικούς τοὺς κρατουμένους ἐν τῇ ὑπ' ἐκάστου τούτων διευθυνομένη φυλακῇ, τοὺς ἔχοντας ὀπόλοιπον πρὸς ἔχτισιν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἔτους καὶ ἀνω ἀδιακρίτως ποινῆς. τῶν ὁποίων ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν αὐτῶν εἰς ἐργασίας ἐν ὑπαίθρῳ. Ἄμκ τῇ λήψει τῶν πινακῶν τούτων ἡ Διοίκησις τῶν φυλακῶν κατήρτασε τοὺς καταλόγους τῶν καταδικῶν ἑμποτέρων τῶν τμημάτων Τρικπόλεως καὶ Γυθείου. Συμφώνως δὲ πρὸς στατιστικούς πίνακας καταρτισθέντας ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν τμημάτων τούτων (πίναξ τμήματος

Τριπόλεως ὑπὲρ χρονολογίαν 15 Ἰουνίου ἔ. ἔ. Πίναξ τμήματος Γυθείου τῆς 2 Ἰουλίου ἔ. ἔ.) οἱ καταδίκαι ὑπὸ τὴν ἐποφιν τῆς καταγνωθείσης εἰς αὐτοὺς ποινῆς κατατάσσονται ὡς ἑξῆς :

Τμήμα α'. Τριπόλεως

κατάδικοι εἰς ἰσόβια δεσμά	26
» » πρόσκαιρα	42
» » εἰρκτὴν	29
» » φυλάκισιν	13

Σύνολον καταδίκων 110

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν καταδίκων καταδικάσθησαν 33 ἐπὶ ληστεία, ἐκ τῶν ὁποίων 2 τρις ἐπὶ ληστεία. ἐξ ὧν ὁ εἰς καὶ ἀπαξ ἐπὶ κλοπῇ, 2 δις ἐπὶ ληστεία ἐξ ὧν ὁ εἰς καὶ ἀπαξ ἐπὶ κλοπῇ, τινὲς δὲ ἀπαξ μὲν ἐπὶ ληστεία, καταδικάσθησαν ὅμως καθ' ὑποτροπὴν καὶ δι' ἄλλα ἀδικήματα. Ὅθως εἰς ἐξ αὐτῶν ἐκτὸς τῆς καταδίκης του ἐπὶ ληστεία, καταδικάσθη ἐπίσης παντάχις ἐπὶ ζωοκλοπῇ, ἀπαξ ἐπὶ ἀδίκῃ ἐπιθέσει, καθὼς καὶ ἐπὶ ἐξυβρίσει δημοσίου ὀπηρετοῦ, ἕτερος καταδικασθεὶς ἐπὶ ληστεία, καταδικάσθη ἐπίσης καὶ ἐπὶ ἀμπρησμῷ, ἐπὶ ζωοκλοπῇ καὶ ἐπὶ διαταράξει οἰκιακῆς εἰρήνης. Ἄν καὶ δὲν ἄλλείπουσι περιπτώσεις καθ' ὑποτροπὴν καταδίκης διὰ ἄλλα ἀδικήματα ἐκτὸς τῆς ληστείας, ἐν τούτοις αἱ ἀνωτέρω ἀποτελοῦσι τὰς σημαντικωτέρας περιπτώσεις ὑποτροπῆς ὡς ἐκ τῆς βαρύτητος τῆς διαπραχθείσης πράξεως.

Ἐκ τῶν 26 εἰς ἰσόβια δεσμά καταδικασθέντων οἱ 15 ἔχουσι ὑπόλοιπον πρὸς ἔκτισιν κάτω τῶν 10 ἐτῶν, οἱ λοιποὶ ὅμως 11 μὴ ἀπολαύοντες οὐδενὸς εὐεργετήματος μειώσεως ποινῆς μέλλουσι νὰ ἐκτίσωσιν ἀνεραίαν τὴν ποινὴν τῶν ἰσοβίων δεσμῶν.

Ὑπὸ ἐπαγγελματικὴν ἐποφιν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν καταδίκων 59 μόνον εἶναι ἀγρόται.

Τμήμα β' Γυθείου. Τὸ τμήμα τοῦτο περιλαμβάνει 81 καταδίκους, ἐξ ὧν καταδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά

» πρόσκαιρα δεσμά	26
» εἰρκτὴν	27
» φυλάκισιν	3

Σύνολον καταδίκων 81

Ἐκ τῶν 26 εἰς ἰσόβια δεσμά καταδικασθέντων 13 μὲν ἔχουν ὑπόλοιπον πρὸς ἔκτισιν ἄνω κατὰ τὰ τῶν 10 ἐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ κάτω τῶν 10.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 81 τούτων καταδίκων καταδικάσθησαν 25 ἐπὶ ληστεία.

Ἀνδράμεθα νὰ ἀνεφέρωμεν περιπτώσεις καθ' ὑποτροπὴν καταδί-

κης λόγῳ τῆς ἄλλοποδς συντάξεως τοῦ στατιστικοῦ πίνακος τοῦ τμήματος τούτου.

Μόνον 51 ἐξ ἑλῶν τῶν καταδικῶν εἶναι ἀγρόται.

Ἀρχικῶς τὸ τμήμα τοῦτο περιελάμβανε 89 καταδικῶν, ἦτοι 8 ἐπιπλέον, οἱ ὅποιοι δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὸν ὡς ἄνω πίνακα, διότι εἶχον ἤδη πρὸ τῆς συντάξεως αὐτοῦ μεταχθῆ λόγῳ ἀσφαλείας εἰς τὰς ἐγκληματικὰς φυλακὰς Πόλου, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων 2 καταδικάσθησαν εἰς θάνατον, 2 εἰς ἰσόβια δεσμὰ, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς ποινὴν προσωκαίρων δεσμῶν καὶ εἰρκτῆς.

Μολονότι ἡ διεύθυνσις τῆς διοικήσεως τῶν φυλακῶν θὰ ἠδύνατο, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὴν ἠθικὴν βαρύτητα τῆς πράξεως, τὴν καταγνωσθεῖσαν ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ ποινὴν, τὰς προηγουμένας καταδικὰς καὶ τὴν διαγωγὴν τοῦ καταδικου ἐν τῇ φυλακῇ—στοιχεῖα τὰ ὅποια συμφώνως πρὸς τὴν εἰρημένῃ ἐγκύκλιον περιλαμβάνοντο μεταξύ τῶν ἄλλων χρησίμων στοιχείων εἰς τοὺς ἀποσταλέντας παρὰ τῶν διευθυνόντων τὰς φυλακὰς πίνακας—νὰ ἀποκλείσῃ κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἐκλογὴν τῶν καταδικῶν τὴν κατηγορίαν τῶν μεγάλων ἐγκληματιῶν καὶ τῶν ἐκ συνηθείας τοιούτων, οἱ ὅποιοι δυσκόλως εἶναι προσαρμόσιμοι εἰς τοὺς κανόνας τῆς αὐστηρᾶς πειθαρχίας, εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ μίζονα λόγον ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλλωνται οἱ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργαζόμενοι καταδικοὶ, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίβλεψις καὶ ἡ φύλαξις εἶναι δυσκολωτέρα, ἐν τούτοις αὕτη περιέλαβε μεταξύ τῶν κρατουμένων ἐν ταῖς κινηταῖς ταύταις φυλακαῖς καταδικῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ὡς ἄνω στατιστικῶν πινάκων, καὶ τοὺς εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθέντας καὶ ὅταν ἀκόμη καταδικάσθησαν καθ' ὑποτροπὴν εἰς τὴν ποινὴν ταύτην, καὶ οὐ μόνον ἐξ αὐτῶν ἐκείνους τῶν ὁποίων ἡ καταγνωσθεῖσα ποινὴ ἐμειώθη διὰ τῶν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1923 ἐπαναστατικῆς ἀπαφάσεως ἢ τῶν ἐπακολουθησάντων διαταγμάτων ἀμνηστίας παρεχομένων εὐεργετημάτων ἢ διὰ διατάγματος χάριτος, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ἐπίσης, οἱ ὅποιοι μέλλουσι νὰ ἐκτίσωσιν ἀκεραίαν τὴν ποινὴν τῶν ἰσοβίων δεσμῶν, ἀν καὶ ἐπὶ τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν καταδικῶν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ νόμου τῆς 11 Μαρτίου 1926 περὶ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ τῶν φυλακῶν, κατὰ τὴν ἐποίαν ἐπᾶσα ἡμέρα ἐκτίσεως ποινῆς ἐν ταῖς ἀγροτικαῖς φυλακαῖς ἢ ταῖς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας λογίζεται ὡς δύο ἡμέραι ἢ μία ἡμέρα καὶ ἡμίσεια ἐκτίσεως ποινῆς ἀναλόγως τῶν καθοριζομένων ἐν αὐτῇ περιπτώσεων, ἀπετέλεσε δὲ μίαν τῶν βασικῶν ἰδεῶν τοῦ νόμου τούτου, ἡ ἰδέα οὗ ἡ παροχὴ εὐεργετήματος μειώσεως τῆς ποινῆς τοῦ καταδικου θὰ συντείνῃ κατὰ πολὺ εἰς τὴν καλλιτέραν διαγωγὴν του καὶ εἰς τὴν ἐπιμείλειαν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Τέλος περιέλαβε καὶ αὐτοὺς τοὺς εἰς θά-

νατον καταδικασθέντας, ἐφ' ὅσον, ἐννοεῖται, ἡ κοινή των μετατρέπη εἰς ἰσόδια δεσμά, διότι βεβαίως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι θὰ ὤδη- γούτο μετὰ τῶν λοιπῶν καταδίκων εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἐ- κείνοι τοὺς ὁποίους ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν θὰ ἠπείλαι ὁ θάνατος διὰ τῆς ἐκ- τελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς καὶ οἱ ὁποιοὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐπίσης στιγ- μὴν θὰ ἠδύνατο νὰ ὀδηγηθῶσιν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὸ ἰ- κριώμα. Ἰκὸ τὴν ἐποψίν δὲ τῆς διαπραχθείσης πράξεως δὲν ἐξήρσεν οὐδ' αὐτοὺς τοὺς καθ' ὑποτροπήν ἐπὶ ληστεία καταδικασθέντας, ἡ κατα- δικασθέντας ἀπαξ μὲν ἐπὶ ληστεία, ἀλλὰ καὶ διὰ βαρύτατα ἄλλα ἀδικήμα- τα. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ καταδίκου ἐν τῇ φυλακῇ, ἡ ὁποία πρὸ παντὸς διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ὀκωσθήποτε ἐλαφροποιῶν καὶ ἐ- πιδεκτικῶν βελιώσεως καταδίκων θὰ ὤφειλε νὰ ἀποτελέσῃ ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον σημαντικῶν στοιχείων ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ βρασιζῆται ἡ ἐ- πιλογὴ τῶν καταδίκων, δὲν ἀπεδόθη ἡ πρέπουσα σημασία, ἐφ' ὅσον δὲν καθωρίσθη ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐγκυκλίῳ τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὅποιον θὰ ὤφειλεν ἦδη νὰ ἐχῇ διανύσῃ ὁ καταδικὸς ἐν τῇ φυλακῇ, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὗτος ἐξέτιε τὴν ποινὴν του, πρὸ τῆς ἀποστολῆς του εἰς τὰς κινητὰς φυ- λακάς, κατὰ τὸ ὅποιον θὰ ἠδύνατο νὰ κριθῇ ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ, περι- λήφθησαν δὲ μετὰ τῶν ἐν ταῖς κινηταῖς φυλακαῖς κρατουμένων κα- ταδίκων καὶ ἱενες οἱ ὁποιοὶ ἀπὸ τῆς καταδίκης αὐτῶν ἐλάχιστον διήνου- σαν χρόνον ἐν τῇ φυλακῇ ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθον καὶ τῶν ὁποίων βε- βαίως ἡ διαγωγὴ δὲν κατέστη δυνατόν νὰ διαγνωσθῇ κατὰ τὸ βραχύτα- τον τοῦτο χρονικὸν διάστημα.

Τὸ ζήτημα ὁμοῦς τῆς ἐπιλογῆς τῶν καταδίκων, τὸ ὅποιον καθ' ἡμᾶς ἀποτελεῖ κεφαλαῖως ζήτημα ἐν τῇ ὀργανώσει τῶν κινητῶν φυ- λακῶν καὶ ἐν γένει τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων, ὀφείλει νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τρεῖς ἐπόψεις α'.) ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ συστήματος τῆς φυλακίσεως β'.) ὑπὸ τὴν ἐποψίν κειθαρχίας καὶ ἀσφαλοῦς φυλάξεως καὶ γ'.) ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς ἐγκληματικῆς πολιτικῆς.

α'.) Σύστημα φυλακίσεως. Ἰκὸ τὴν ἐποψίν τοῦ συστήματος τῆς φυλακίσεως ἡ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ συμβίωσις καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα κα- ταδίκων ὅλως ἀνομοίων ἠθικῶν κατηγοριῶν ἀπὸ τοῦ μεγαλειτέρου ἐγκλη- ματίου μέχρι τοῦ εἰς ἐλαφρότερον ἀδικημα ὑποπεσόντος πολίτου ἀντί- κειται προφανῶς εἰς τὸν ἐπαξιωκόμενον ὑπὸ τῆς ποινῆς σκοπόν. Διότι ἐνθ' ἐν τοιοῦτον σύστημα δὲν δύναται νὰ ἐχῇ ἀκροῦσαν ἐκφοβιστικὴν δύναμιν ἐπὶ τῶν μεγάλων ἐγκληματιῶν, καθὼς καὶ τῶν ἐκ συνθηλας τοιοῦτων, ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς μεταξὺ τῶν καταδίκων καθ' οἷονδήποτε- τρόπον ἐπικοινωνίας καὶ συγχρωτισμοῦ ἐπιτρέπει τὴν ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν τῶν ἐγκληματιῶν τούτων ἐπὶ τῶν ἐλαφροποῶν καὶ ἐπιδεκτικῶν βελιῶ

σεως καταδικῶν, τοὺς ὁποίους ἀντὶ τῆς βελτιώσεως ὠθεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὑποτροπῆς καὶ τῆς καθ' ἑξῆς ἐγκληματικότητος. Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἀσκησις αὐστηρᾶς ἐπιβλέψεως ἐκ μέρους τῆς ὑπηρεσίας τῆς φυλάξεως, ἐὰν αὕτη ἦτο ἐπαρκής, ὑπὸ τὸ κράτος νοῦ νόμου τῆς οἰγῆς καὶ τῆς ἀπειλῆς πειθαρχικῶν ποινῶν θὰ ἠδύνατο ὁπωσδήποτε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν καθ' ὁσονδήποτε τρόπον ἐπικοινωνίαν καὶ συγχρωτισμὸν τῶν καταδικῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς καθ' ἡμέραν ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας, τὸ τοιοῦτον ὅμως θὰ ἀπέβηκε δυσχερέστατον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός, ὅτε ἡ ἐπιβλεψὶς τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ καὶ ἐν ἀπεριγράπτῳ συνωσισμῷ συνχρειαζομένων καταδικῶν εἶναι ἀνεπαρκής, καθὼς καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας, ὅτε οἱ καταδικοὶ παραμένουσι ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῶν φυλακῶν ἄνευ ἐργασίας, ὡς καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναπαύσεως ἐντὸς τοῦ καταστήματος, ὁπότε ἄλλως ἢ ἐπικοινωνία καὶ οἰκισθήματα συνομιλία μεταξὺ τῶν καταδικῶν εἶναι ἐπιτετραμμένη καὶ ἀπολύτως ἐλευθέρη.

Καὶ βεβαίως εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ κατὰ ἠθικὰς κατηγορίας καταταξις τῶν καταδικῶν — ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἀπεράθησαν ἐκτὸς τοῦ συνεδρίου τῆς Βασιλευσσίας (1910) καὶ τὰ συνέδρια Παρισίων (1895) καὶ Βουδαπέστης (1905), ὡς καὶ τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συνελθὸν ἐν Λονδίῳ σωφρονιστικὸν συνέδριον, τενίσαντι μάλιστα ἰδιαίτερον τὴν ἀνάγκην τοῦ χωρισμοῦ τῶν χειροτέρων ἐγκληματιῶν ἀπὸ τῶν λοιπῶν — εἶναι ἀγνωστὸς ἐν τῇ σωφρονιστικῇ ἡμῶν πρακτικῇ, λόγῳ ἄλλως τε ἐλλείψεως ἐν γένει καταλλήλων κτιρίων, ἐν τοῦτοις ἡ διάκρισις τῶν ἐγκληματικῶν ἀπὸ τῶν ἐπανορθωτικῶν φυλακῶν ἐπιτρέπει τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν καταδικασθέντων ἀπὸ λοιπῶν τοιοῦτων, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξαντλεῖ μὲν βεβαίως τὴν ὅλην ποικιλίαν τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ἐν τῇ κατατάξει τῶν καταδικῶν, ἐφ' ὅσον μάλιστα δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς οὐτιῶδη διαφορὰν σωφρονιστικοῦ συστήματος, ἀποτελεῖ ὅμως στοιχειώδη τινὰ βῆσιν καὶ τὴν ἀπαρχὴν μιᾶς περαιτέρω διαμορφώσεως ἠθικῶν κατηγοριῶν ἀνταποκρινομένων εἰς διάφορον σωφρονιστικὸν σύστημα (λίαν σημαίνουσα εἶναι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ ἀπόφασις τοῦ σωφρονιστικοῦ συνεδρίου τοῦ Λονδίνου (1925) Section II Quest. 3. § 3, τὸ ὅποιον συνιστᾷ τὴν διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐλαφροποιῶν καὶ βρυποποιῶν καταδικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐφαρμογῆς διαφόρου σωφρονιστικοῦ συστήματος). Ὑπὸ τὴν ἐποψίν δὲ ταύτην πολὺ ὀρθῶς τὸ Διάταγμα τῆς 10 Ἰουλίου 1925 «περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀγροτικῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασιῶν» διέκρινε τῆς φυλακᾶς ταύτης εἰς ἐπανορθωτικᾶς καὶ ἐγκληματικᾶς. Τὸ διάταγμα μάλιστα τοῦτο διὰ τοῦ χωρισμοῦ τῶν εἰς ἐπανορθωτικὴν ἀπὸ τῶν εἰς ἐγκλημα-

τικὴν ποινὴν καταδικασθέντων καὶ διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν καταδικασθέντων εἰς ἐνωτέραν ποινὴν τῆς εἰρκτῆς ἠθέλησε νὰ πραγματοποιήσῃ ἠθικὴν τινα ὁμοιογένειαν μεταξύ τῶν καταδίκων, τὴν ὁποίας ἄλλως τε προϋποθέτει ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 56 κατὰτάξις τῶν καταδίκων εἰς ἠθικὰς τάξεις ἐπὶ τῇ βάσει κυρίως τῆς διαγωγῆς των καὶ τῆς ἐπιμελείας των ἐν τῇ ἐργασίᾳ.

Ἄλλ' ἢ τοιαύτη ἀπὸ κοινοῦ συμβίωσις καταδίκων τόσον διαφόρου ἠθικῆς ποιότητος δὲν εἶναι μόνον ἐξεταστὴ ὑπὸ σωφρονιστικὴν ἔποψιν. Διότι ὁ καταναγκασμὸς ἐνὸς πολίτου ὑποκειμένου εἰς ἐλαφρότατον ἀδικημάτων — δι' εἰδικῆς μάλιστα διαταγῆς τῆς παρὰ τῆ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης Διευθύνσεως διοικήσεως φυλακῶν ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐκτίσωσι τὴν ποινὴν αὐτῶν ἐν τῇ τμήματι Τριπόλεως καὶ πάντες οἱ κρατούμενοι κατὰδικοὶ εἰς τὰς ἐκεῖ ἐπανορθωτικὰς φυλακὰς οἱ καταδικασθέντες εἰς ποινὴν ὄχι μεγαλειτέραν τοῦ ἔτους ἐνωτέραν ὅμως τῶν τριῶν μηνῶν — νὰ διέρχεται τὰς σκληρὰς νύκτας τῆς καταδίκης του παρὰ τὸ πλευρὸν ἐνὸς ἐπιλησιᾶ εἰς ἰσόδια δεσμὰ ἢ καὶ εἰς θάνατον ἀκόμη καταδικασθέντος διαγίρει τὸ αἰσθητὸν δικαίον ἀγανακτήσεως καὶ ἀποτελεῖ βαρύτερον ἀδικημάτων κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πολίτου, ὁ ὁποῖος εἶπε κατεδικάσθη εἰς ἐπανορθωτικὴν τινα ποινὴν, δὲν ἔπεται δι' ἐστερήθη παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀτομικῆς του ἀξιοπρεπείας, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπολαύῃ πάντων τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων ἐν ὅσῳ δὲν ὑπέπεσον εἰς ἐν τῶν εἰδικῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναφερομένων ἀδικημάτων. Ἡ Γερμανικὴ μάλιστα νομοθεσία (Strafgesetzbuch § 16 ἐδ. 3), τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε κατὰ τοῦτο καὶ τὸ ἡμέτερον σχέδιον ποινικοῦ νόμου (ἄρθ. 33 § 2), προκειμένου περὶ τῶν καταδικασθέντων εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἀπασχοληθῶσιν οὗτοι εἰς ἐργασίας ἔξω τοῦ καταστήματος τῶν φυλακῶν ἀνευ τῆς πρὸς τοῦτο συναινέσεώς των. Θὰ ἠδυνάμεθα ἐξέως φρονουμέν, ἀκολουθοῦντες τὸ ἡμέτερον σχέδιον νὰ ἐξαιρέσωμεν τῆς ὑποχρέωσος τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τοὺς εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν καταδικασθέντας, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε σημαντικὸν ἀριθμὸν ἀγροτῶν καταδίκων θὰ προσέλκυεν εἰς τὸ νὰ δεχθῶσιν αὐτοβούλως νὰ ἀπασχοληθῶσιν εἰς τοιαύτην ἐργασίαν, ἢ ἐπιθυμία των, ὅπως τύχωσιν οὕτω τοῦ εὐεργετήματος τῆς μειώσεως κατὰ τὸ ἡμισυ τῆς ποινῆς αὐτῶν.

.) Πειθαρχία καὶ ἀσφαλὴς φύλαξις. Τὸ ζήτημα τῆς ἐπιδύσεως καὶ τῆς ἀσφαλοῦς φυλάξεως τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργαζομένων καταδίκων, καθὼς καὶ τῆς τηρήσεως τῆς πειθαρχίας ἀποδίνει ἐν ἐκ τῶν μάλλον δυσχερεστέρων προβλημάτων. Τινὰ μάλιστα τῶν Γερμανικῶν κρατῶν, καθὼς ἡ Βάδη καὶ ἡ Ἑσση, λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων δυσχερειῶν τῆς ἐπι-

βλέψεως τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργαζομένων καταδίκων καὶ τῆς τηρήσεως τῆς πειθαρχίας, ὡς καὶ ἐκ φόβου ἀποδράσεως, περιώρισαν σημαντικῶς τὴν ἀπασχόλησιν εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου βαρυποίνων καταδίκων. Τὸ ζήτημα τοῦτο παρ' ἡμῖν ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν τοσούτῳ μᾶλλον ὅσον ἡ τήρησις τῆς πειθαρχίας καὶ ἡ ἀσφαλῆς φύλαξις, ὄχι μόνον προκειμένου περὶ κινήτων ἢ καὶ γεωργικῶν φυλακῶν, ἀλλὰ διὰ τὰς λοιπὰς φυλακὰς, ὅπου ἡ ἐπιβλεψὶς τῶν ἐντὸς τοῦ περιωρισμένου χώρου τοῦ καταστήματος τῶν φυλακῶν ἐργαζομένων καταδίκων εἶναι εὐχερεστέρα καὶ ἡ φύλαξις αὐτῶν ἀσφαλεστέρα, κρατουμένων ἐν ἀσφαλεῖ ὀπωσδήποτε κτιρίῳ, συναντᾷ σημαντικὰς δυσχερείας λόγῳ ἐλλείψεως καταλλήλου καὶ ἐπαρκοῦς κατ' ἀριθμὸν προσωπικοῦ φυλάξεως. Ἄλλ' ἡ τήρησις τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ἀσφαλοῦς φυλάξεως συναντᾷ μεγαλειτέρας ἔτι δυσχερείας, ἐφ' ὅσον μεταξὺ τῶν ἐν ταῖς κινήταις ταύταις φυλακαῖς κρατουμένων καταδίκων περιλαμβάνονται καὶ κατάδικοι ἀνήκοντες εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μεγάλων καὶ ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν, καθὼς καὶ τῶν ἐκ συνηθείας τοιούτων.

Ἡ προσπάθεια ὅπως εἰ κατάδικοι οὗτοι προσαρμοσθῶσιν εἰς τοὺς κανόνας τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς τάξεως, ὡς καὶ τοὺς κανονικοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας, θὰ ἀπύξει ἴσως τὴν ἐπιβολὴν αὐστηροτάτων πειθαρχικῶν ποινῶν. Ἡ ἔλλειψις ὁμοῦ πειθαρχεῖου ἐν ταῖς κινήταις φυλακαῖς, ἡ ὁποία καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς τῆς ἐν τῷ πειθαρχεῖῳ καθιέρξεως, ἥτις εἶναι ἡ μόνη πειθαρχικὴ ποινὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῶν φυλακῶν προβλεπομένων ἔχουσα ἀρκούσαν ὀπωσδήποτε ἐκφοβιστικὴν δύναμιν, θὰ ὠδήγει πλειστάκις εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς τῆς δεσμεύσεως, καλλάκις δὲ καὶ τῆς μαστιγώσεως — οὐχὶ δὲ σπανίως ἐπιβάλλονται τοιαῦτα ποινὰ — αἱ ὁποῖαι οὐδαμῶς προβλέπονται ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ τῶν φυλακῶν καὶ ἐκ τῶν ὁρίων ἡ τελευταία ἰδίως τόσον ἀπέχει εἰς τὸ κοινὸν παρ' ἡμῖν συναίσθημα ἢ ὑπέρμετρος μάλιστα χρήσις τοιούτων ποινῶν κατὰ τῶν καταδίκων τούτων, ἐκ τῶν ὁρίων κλειστοὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἢ τῆς κεκτημένης μακρᾶς ἔξεως δυσκόλως δύνανται νὰ προσαρμοσθῶσιν εἰς τοὺς κανονικοὺς ὅρους τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ εἴτεινε νὰ μεταβάλῃ τὴν φυλακὴν εἰς τόπον ἀληθοῦς μαρτυρίου, θὰ προσκάλει εἰς αὐτοὺς αἰσθημα ἀπογνώσεως καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ὠθήσῃ αὐτοὺς εἰς ἀναρχικὴν στάσιν ἢ καὶ ἀπόπειραν ὁμαδικῆς ἀποδράσεως, ἐνῶν ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπιβολὴ τοιούτων σωματικῶν ποινῶν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν λοιπῶν πειθαρχικῶν καταδίκων θὰ προσκάλει εἰς αὐτοὺς τὸ αἰσθημα τοῦ ἀποτροπιασμοῦ καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ θὰ ἐμάραινε τὸν πρὸς τὴν ἐργασίαν ζῆλον των.

Και ναί μὲν μίξ σώφρων διέθυσις τῶν κινητῶν φυλακῶν θὰ ἐθεώρηται ἔργον συνειρῆς προνοίας χάριν τῆς ἀσφαλείας τῶν φυλακῶν νὰ λάβῃ τὸ μέτρον τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἐπικινδύνων καταδίκων, συμφώνως ἄλλως τε πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Διατάγματος τῆς 10 Ἰουνίου 1925 «περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀγροτικῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίων», εἶναι ἐν τούτοις ἀναντίρρητον ὅτι ἡ συσσώρευσις σημαντικοῦ ἀριθμοῦ ἐπικινδύνων καταδίκων καὶ ἀπροσαρμόστων πρὸς τοὺς κανόνες τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς τάξεως, οἱ ὅποιοι ἐπὶ πλέον θὰ παρείχον χειρίστον παράδειγμα εἰς τοὺς πειθαρχικοὺς καὶ προθύμους εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν καταδίκων, θὰ ἤθύναι νὰ προξενήσῃ τμηματικὰ δυσχερείας εἰς τὸ ἔργον τῆς διοικήσεως τῶν φυλακῶν, τὸ ὅποσον ἀπειναντίας τὰ μέγιστα ἤθελε διευκολύνῃ ἢ ἐπιτυχῆς ἐκλογῇ καταδίκων, εὐκόλως θυμαμένων νὰ προσαρμοσθῶσιν εἰς τοὺς κανονικοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας καὶ τῆς τάξεως.

γ') Ἐγκληματικὴ πολιτικὴ. Ἄλλ' ἢ ἐπιλογή τῶν ἐν ταῖς κινηταῖς φυλακαῖς κρατουμένων καταδίκων καὶ ὁ ἀποκλεισμὸς ἀπὸ τῶν φυλακῶν τούτων τῶν καταδίκων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μεγάλων ἐγκληματικῶν, ὡς καὶ τῶν ἐκ συντηθείς τοιούτων, ἐπεβάλλετο καὶ ἐκ λόγων μιᾶς σκοπίμου καὶ σώφρονος ἐγκληματικῆς πολιτικῆς. Διότι ἐάν, ὡς εἶπομεν, ἦδῃ, τὸ σύστημα τῆς κοινῆς καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα συμβιώσεως τῶν καταδίκων, οὔτε τοὺς ὑπογενομένους εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καταδίκων θύναται νὰ ἐκφοβίσῃ. οὔτε τοὺς ἐπιδικητικοὺς βελτιώσεως καταδίκων νὰ βελτιώσῃ — πλειστῆκίς μάλιστα μεταβάλλει. ὡς εἶδομεν. τούτους εἰς καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματίας καὶ δὲν δύναται τοῦτο ἐπομένως διὰ τοῦ ἐκφοβισμοῦ ἢ τῆς βελτιώσεως νὰ ἀπατρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς διαπράξεως νέων ἀδικημάτων, μετὰ τὴν ἐξοδὸν τῶν ἐκ τῶν φυλακῶν καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ οὕτω τὸν σκοπὸν τῆς εἰδικῆς προλήψεως τοῦ ἀδικήματος (spezialprävention), τοῦναντίον ἢ ἀπασχόλησις τῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν ὑπαγομένων ἐπικινδύνων καταδίκων εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου καὶ ἢ παροχῆ. εἰς αὐτοὺς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου «περὶ μετατροπῆς εἰς αὐτόνομον ὄργανισμὸν τῆς πρὸς τῷ Ἰπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης διοικήσεως φυλακῶν» εὐεργετήματος μειώσεως τῆς ποινῆς τῶν ἐξασθενίζει σημαντικῶς τὴν ἐκφοβιστικὴν δύναμιν τῆς ἀπειλῆς τῆς ποινῆς καὶ δυσχεραίνει τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς γενικῆς προλήψεως τοῦ ἀδικήματος (General prävention).

Ἡ παροχὴ ἄλλως τοῦ εὐεργετήματος μειώσεως τῆς ποινῆς καὶ εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν καταδίκων τούτων, τῶν ὁποίων ἢ ποινὴ ἠμειώθη ἦδῃ ὁ ἄ τῶν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1923 ἐπαναστατικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν ἐπακολουθησάντων αὐτὴν Διαταγμάτων ἀμνηστίας παρεχομένων εὐε-

γενημάτων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι συντείνει εἰς τὴν ταχύτεραν ἐπάνοδον εἰς τὴν ἐλευθέραν κοινωνικὴν ζωὴν τῶν ἀδιορθώτων τούτων κατὰ τὸ πλεῖστον ἐγκληματιῶν, ὅπως ἐκ νέου ἀρχίσωσι τὸ ἐγκληματικὸν αὐτῶν ἔργον, πολὺ ὀλιγώτερον φοβοῦμενοι πλεον τῆς συνεπείας τῆς πράξεως αὐτῶν, συντελεῖ ἐπίσης εἰς τὴν ἐκμηδένισιν σχεδὸν τῆς στερητικῆς τῆς ἐλευθερίας ποινῆς, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτοὶ οἱ εἰς ἰσόβια δεσμὰ καταδικασθέντες διὰ τῶν παρεχομένων αὐτοῖς ἠνωτέρω εὐεργετημάτων μικρὸν σχετικῶς ἔχουσινὰ διανύσωσιν ὑπόλοιπον ποινῆς, καὶ τείνει σχεδὸν νὰ μεταιώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς διὰ τῆς ποινῆς ταύτης καταπολεμήσεως τοῦ ἀδινήματος.

Καὶ ἡ τακτικὴ αὕτη ἡμῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ φαινόμενον τοσοῦτον μᾶλλον ἀξιοθρήνητον ὅσον ἡ δημοσία παρ' ἡμῖν ἀσφάλεια ἰδίᾳ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρα εὐρίσκεται ἐν οἰκτρᾷ καταστάσει, ἡ δὲ ζωὴ, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ περιουσία τοῦ πολίτου δὲν εἶναι ποσῶς ἐξησφαλισμένοι, εἶναι ἀκόμη περισσότερον κατακρητέα, καθόσον εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν μετὰ τὴν σημερινὴν τάσιν τῆς ἐγκληματολογικῆς ἐπιτηδεύσεως, ἡ ὅποια προεξαρχούσης τῆς Ἰταλικῆς θετικῆς Σχολῆς τοῦ ποινικοῦ δικαίου, τείνει νὰ δεχθῆ ὡς μέτρον ἀσφαλείας κατὰ τῶν ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν, ὡς καὶ τῶν καθ' ὑποτροπὴν τοιούτων τὴν παράτασιν τῆς διαρκείας τῆς ποινῆς αὐτῶν, ἐφ' ὅσον χρόνον οὗτοι κρίνονται ἀνίκανοι νὰ προσαρμοσθῶσι, ἐξερχόμενοι τῶν φυλακῶν, εἰς τοὺς ὅρους τῆς κανονικῆς μετὰ τῶν λοιπῶν κοινωνικῆς συμβιώσεως. Ἐκ τῶν αὐτῶν ἰδεῶν ἐμπνεόμενον τὸ ἐν Βρυξέλλαις ἐν ἔτει 1910 συναλλθὲ συνέδριον τῆς διεθνούς ἐνώσεως τοῦ κοινικοῦ δικαίου συνέστησε τὴν λήψιν ἐιδικῶν μέτρων κοινωνικῆς ἀσφαλείας κατὰ τῶν ἐπικινδύνων ἐγκληματιῶν, τὸ δέκα τὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν Λονδίῳ συναλλθὲν σφραγιστικὸν συνέδριον (Section II Quest. I) ἐπρότεινε τὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπιβολὴν ἐιδικῆς κρατήσεως ἀπροσδιορίστου διαρκείας κατὰ τῶν τοιούτων ἐγκληματιῶν. Ἐ τῇ νομοθεσίᾳ πρὸ πολλοῦ ἠθῆαί ἰδέαι αὗται ἔτυχον πρακτικῆς ἐφαρμογῆς. Ὁὕτω ὁ Γαλλικὸς νόμος τῆς 27 Μαΐου 1885 πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καταπολεμήσεως τῆς καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματικότητος ἐπιβάλλει τὴν ἰσόβιον ἐνάποικίαν κάθειρξιν τῶν καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματιῶν, οἱ ὅποιοι μετ' ἐπανελημμένας καταδικίας ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, τῆς βαρύτητος καὶ τοῦ εἴδους τῆς πράξεως, περὶ τῶν ὁποίων ὁ νόμος οὗτος ἀκριβῶς ὀρίζει, θεωροῦνται κατὰ τακμήριον τοῦ νόμου ἀνεκίθεκτοι βελτιώσεως. Ὁ δὲ Νορβηγικὸς νόμος (§ 65) ἀκριβῶς ὑπὸ τῶν ἠνωτέρω ἀρχῶν ἐμπνεόμενος ἐπιτρέπει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὅπως, ἐπιβάλλον τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένην ποινήν, ἀποφασίσῃ, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ ἐνοργοὶ βελτιώσωσιν ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ αὐτῶν τὸν ἐξαιρετικῶς ἐπικινδύνον χαρακτηριστῆρα τοῦ κατηγορουμένου, τὴν κράτησιν αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ μετὰ

τὴν λήξιν τῆς ποινῆς του ἐφ' ἕσον χρονικὸν διάστημα θεωρεῖται τοῦτο ἀναγκαῖον, χωρὶς ὁμῶς τοῦτο νὰ δύναται νὰ υπερβῇ τὸ τριπλοῦν τῆς διάρκειας τῆς ποινῆς καὶ ἐν πάσει περιπτώσει τὴν διάρκειαν τῶν 15 ἐτῶν.

Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν τριῶν τούτων ἀπόψεων ἐπελόμεν νὰ ἀχθῶμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐπιλογή τῶν εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου ἀσχολουμένων καταδίκων, λόγῳ μάλιστα τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν παρ' ἡμῖν, ὀφείλει νὰ εἶναι τὸ πρῶτον μέλημα τοῦ ἀναλαμβάνοντος τὴν ὀργάνωσιν κινήτων ἢ καὶ γεωργικῶν φυλακῶν. Καὶ εἰς κράτη ἀκόμη, ὡς ἐν Πρωσσίᾳ καὶ Βαυαρίᾳ, ὅπου ἡ ὑπηρεσία τῆς φυλάξεως εὐρίσκεται εἰς ἐπιθυμητὴν ἐπάρκειαν, τὸ ζήτημα τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργαζομένων καταδίκων θεωρεῖται σπουδαιότατον, ἀπασχολοῦνται δὲ εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου μόνον κατάδικοι ἐκτίσαντες ἤδη μέρος τῆς ποινῆς τῶν, τῶν ὁποίων ἡ διαγωγή ἐν τῇ φυλακῇ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε νὰ κριθῶσιν ἀξιοὶ τῶν εὐεργετημάτων τὰ ὅποια παρέχει ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία. Ἐν Ἑλβετίᾳ τὸ καντόνιον Βέρνης κατ' ἐντίθεσιν πρὸς τὸ καντόνιον Freiburg δὲν ἀπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησιν ἐπικινδύνων ἐν ταῖς γεωργικαῖς φυλακαῖς Witzwil, τὰ δὲ καντόνια St Gallen καὶ Waadt διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἐπικινδύνων καὶ ὑπόπτων φυγῆς καταδίκων εἰς ἀγροτικὰς ἐργασίας ἐμελέτησαν τὴν ἀνάγκησιν ἰδιαιτέρων χώρων, ἐν τοῖς ὁποίοις οὗτοι θὰ δύνανται ἀσφαλέστερον νὰ φυλάσσωνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας. Ἐν Σερβίᾳ δὲν ἀσχολοῦνται εἰς γεωργικὰς ἐργασίας παρὰ μόνον ἐλαφρόποιοι κατάδικοι, ἐκτίσαντες ἤδη τὸ μεγαλειότερον μέρος τῆς ποινῆς τῶν. Τέλος τὴν ἐπιλογὴν τῶν καταδίκων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου συνέστησεν ἡ Βελγικὴ ἔνωσις τοῦ κοινικοῦ δικαίου κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 9ης Μαΐου 1925, καθ' ἣν ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τῶν τοιούτων ἐργασιῶν ἐπικινδύνων, ὡς καὶ τῶν μὴ ἐπεδεκτικῶν βελτιώσεως ὑποτρόπων καταδίκων.

Παρ' ἡμῖν τὸ Διάνεγμα «παρὶ κανονισμοῦ ἀγροτικῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασιῶν» ἐμπνεόμενον ἰσως ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀποφάσεων τοῦ Συνεδρίου τῆς Βουδαπέστης, τὸ ὅποιον ἀπεφάνθη κατ' ἀρχὴν, ὅτι εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου δύναται νὰ ἀπασχοληθῇ πᾶς κατάδικος, τοῦ ὁποίου ἡ ποινὴ εἶνε ἀνωτέρα τοῦ ἔτους ἀλλὰ κατωτέρα τῶν δέκα ἐτῶν, ἠκολούθησε μεμετρικὴν ὁδὸν ἐν τῇ ἐπιλογῇ τῶν ἀπασχοληθσομένων ἐν ἐργασίαις ὑπαίθρου καταδίκων καὶ ἀπέκλεισεν ἐκ τῶν ἐργασιῶν τούτων πάντε καταδικὸν καταδικασθέντα εἰς φυλάκισιν μέχρις ἐνός ἔτους ἢ εἰς κοινήν ἀνωτέραν τῶν δέκα ἐτῶν, ἐνῶ συγχρόνως διετήρησε καὶ τὸν χωρισμὸν τῶν εἰς ἐκανορθωτικὴν ἀπὸ τῶν εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικασθέντων καταδίκων, διαιρέσαν, ὡς εἶπομεν ἤδη, τὰς

ἀγροτικὰς φυλακὰς εἰς ἐπανορθωτικὰς καὶ ἐγκληματικὰς. Ὁ νόμος ἑμὸς τῆς 11 Μαρτίου 1926 «περὶ μετατροπῆς εἰς αὐτόνομον ὄργανισμὸν τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Δικαιοσύνης Διευθύνσεως Διοικήσεως φυλακῶν», ὅστις ἀνέτρεψε τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαίλει νὰ βασίζηται ἡ διοίκησις τῶν φυλακῶν, καὶ ὁ ὁποῖος παραγνωρίζων προφανῶς τὸν σκοπὸν τῆς ποινῆς, ὀρίζει ἐν ἀρθρῷ 2 ὡς κυρίαν ἀποστολὴν τοῦ αὐτονόμου ὄργανισμοῦ «τὴν πλήρη καὶ ἐντακτικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐργασίας τῶν κρατουμένων» δὲν ἠθέλησεν, συμφώνως ἄλλως πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, οὐδεμίαν κατηγορίαν καταδικῶν νὰ ἐξαιρέσῃ ἀπὸ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασιῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐμερίμνησεν νὰ περιορίσῃ, ὡς εἰκομέν ἤδη, τὸ εὐεργετήμα τῆς μειώσεως τῆς ποινῆς εἰς ὀρισμένας κατηγορίας καταδικῶν, ὅπερ ἀποτελεῖ ἐν τῶν μεγίστων σφαλμάτων του.

Θὰ ἠδυνάμεθα ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου εἶνε δυνητικαί, νὰ ἀποκλείσωμεν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν καταδικῶν τῶν ἀπασχοληθησομένων εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου ὀρισμένας κατηγορίας αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑποτίθεται ὅτι δὲν εἶναι ἀξιοὶ νὰ τύχωσιν τῶν εὐεργετημάτων τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασιῶν καὶ ἰδίως τοῦ εὐεργετήματος τῆς μειώσεως τῆς ποινῆς. Θεωροῦμεν δὲ ὡςτοιούτους. 1) πάντας τοὺς καταδικασθέντας εἰς ἰσόβια δεσμὰ, ἐξαιρέσει ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ κοινὴ μετετρέπη διὰ χάριτος εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ ἢ εἰς μικροτέραν ποινὴν 2) τοὺς καθ' ὅποτροπὴν καταδικασθέντας εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ 3) τοὺς εἰς κατωτέραν ποινὴν τῶν πρόσκαιρων δεσμῶν καθ' ὅποτροπὴν καταδικασθέντας, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προτέρων καταδικῶν, τῆς βαρύτητος καὶ τοῦ εἴους τῆς πράξεως τοῦ καταδικου συνάγεται ὅτι οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν καθ' ἕξιν ἐγκληματιῶν. 4) Τοὺς ἐπὶ ληστείᾳ εἰς οὐρανῆποτε ποινὴν καταδικασθέντας. Πάντες οἱ λοιποὶ κατάδικοι δύνανται νὰ ἀπασχοληθῶσιν εἰς ἔργα ὑπαίθρου (ὡς καὶ οἱ εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν καταδικασθέντες μὲ τὴν συναίνεσιν αὐτῶν), ἐφ' ὅσον ἐξέτισαν ἤδη ἐκ τῆς ποινῆς αὐτῶν οἱ μὲν εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ καταδικασθέντες δύο ἔτη, οἱ εἰς εἰρατὴν ἐν ἔτος, οἱ δὲ εἰς φυλάκιον καταδικασθέντες τρεῖς τοῦλάχιστον μῆνας, καὶ κατόπιν ἐγγράφου πιστοποιήσεως τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις ὁ κατάδικος ἐκτίει τὴν ποινὴν του, περὶ τῆς καλῆς αὐτοῦ διαγωγῆς, ὡς καὶ πιστοποιητικῶ τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν, βεβαιούντος ὅτι ἡ ὑγίεια τοῦ καταδικου ἐπιτρέπει τὴν ἀπασχόλησίν του εἰς ἐργασίας ὑπαίθρου. Ἡ ἀπασχόλησις καταδικῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μεγάλων ἐγκληματιῶν ἢ τῶν καθ' ἕξιν τοιούτων εἰς τὰς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας θὰ ἦτο δυνατὴ, ὅπῃ τὸν ὄρον ἑμὸς τῆς ἐξαιρέσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ εὐεργετήματος τῆς μειώσεως τῆς ποινῆς καὶ τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἀπὸ τῶν λοιπῶν καταδικῶν

ἢ τοῦλάχιστον τῶν ἐλαφροποιῶν τοιούτων, ὡς καὶ τῆς αὐστηροτέρας αὐτῶν ἐπιβλέψεως καὶ φυλάξεως ὑπὲρ μᾶλλον ἐξησκημένου καὶ κατ' ἀριθμὸν ἐπαρκεστέρου προσωπικοῦ, ὅπερ ὁμοίως θὰ συνεπήγεται σημαντικὴν αὐξήσιν τῶν δαπανῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυλάξεως καὶ θὰ ἐπεδάρυνε τὰς δαπάνας τῶν φυλακῶν. Ὑπὲρ τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς θὰ ἠδύνατε ἀσφαλέστερον, ὡς φρονούμεν, νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ πειθαρχία καὶ ἡ τάξις ἐν ταῖς κινηταῖς ἢ γεωργικαῖς φυλακαῖς, καθὼς καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων.

2. Ὑπηρεσία φυλάξεως καὶ ἀσφάλεια τῶν φυλακῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς ὀργανώσεως καταλλήλου καὶ ἐπαρκοῦς ὑπηρεσίας φυλάξεως, δυναμένης ὄχι μόνον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν καὶ φύλαξιν τῶν καταδίκων, ἀλλὰ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὄργανον ἐπιβολῆς τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς τάξεως, ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων, ἂν μὴ τὸ σοβαρώτερον, τῶν ἀφορώντων τὴν ὀργάνωσιν τῶν κινητῶν ἢ γεωργικῶν φυλακῶν. Παρ' ἡμῖν, μολονότι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπακτὰ ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα λόγῳ μεγάλης ἐπεκτάσεως τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων, ἐπεκτάσεως ἕως δυσαναλόγου πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν προσωπικοῦ φυλάξεως, ὡς καὶ τῆς ἀπασχολήσεως ἐν αὐτῇ καὶ τῶν μᾶλλον ἐπικινδύνων καταδίκων, τῶν ὁπίων ἢ ἐπιβλεψίς καὶ ἡ ἀσφαλὴς φύλαξις ἀπαιτεῖ πολυἀριθμὸν καὶ καλῶς ἡσκημένον προσωπικὸν φυλάξεως, δὲν ἔτυχεν ἐν τούτοις ἐισέτι ἰκανοποιητικῆς λύσεως, ἡ δὲ ἑλλείψις προσωπικοῦ φυλάξεως μὲ τὴν ὁλονὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων ἀποβαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον αἰσθητή.

Λόγῳ ἑλλείψεως ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ φυλάξεως τὸ προσωπικὸν ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων Τριπόλεως καὶ Γυθείου κατ' ἀρχὰς ἀπετελέσθη μόνον, τοῦ μὲν α'. τμήματος ἐξ ἑνὸς ἐπόπτου, ἑνὸς ἀρχιφύλακος, δύο ὑπαρχιφύλακων καὶ ἑνδεκα φυλάκων, ἐκ τῶν ὁπίων τρεῖς δόκιμοι φύλακες, τοῦ δὲ β'. τμήματος ἐξ ἑνὸς ἐπόπτου, ἑνὸς ὑπαρχιφύλακος καὶ 10 φυλάκων ἐκ τῶν ὁπίων δύο δόκιμοι φύλακες. Ἀλλ' ἡ ἀνάγκη συγκροτήσεως ἑνὸς πολυἀριθμοῦ προσωπικοῦ δυναμένου νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς φυλάξεως καὶ κατὰ τὴν διαρκείαν τῆς νυκτὸς καὶ κατὰ τὴν διαρκείαν τῆς κατ' ἡμέραν κοινῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων, τῶν ὁπίων ἢ ἐπιβλεψίς καὶ ἡ ἀσφαλὴς φύλαξις ἀπέβαινε δυσχεροστέρα λόγῳ τῆς εἰς τμήματα διαίρεσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἀναλόγου κατανεμηθῆς τοῦ προσωπικοῦ φυλάξεως, ἐπέδρασε τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἑλλείποντος προσωπικοῦ διὰ προσλήψεως αὐθιμοῦ τινος ἐκτεκτων ἡμερομισθίων φυλάκων -- δύο μὲν ἐν τῷ α'. τμήματι, ἑνὲς δὲ ἐν τῷ β'.

τμήματι—οὐδέως ἠσχυμένων εἰς τὰ καθήκοντα τῆς φυλάξεως, ὡς καὶ τὴν ἀνάθειν τῆς ἐξωτερικῆς φρουρήσεως ἐν τῇ τμήματι Τριπόλεως—εἶσι ἐν τμήματι Γυθείου τὸ προσωπικὸν φυλάξεως ἐκτελεῖ καὶ τὴν ἐξωτερικὴν φρούρτησιν—εἰς ὄνομα ἰσχυροῦ ἀποτελουμένην ἐκ νεοσυλλέκτων στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι ἔχει μόνον δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς φρουρήσεως, ἀλλὰ στερεοῦνται καὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἀσκήσεως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἔργου τῶν.

Ἡ ἀνεπάρκεια ἕως τοῦ προσωπικοῦ τῆς φυλάξεως κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον συγκεκριημένον δὲν παρέμεινεν ἀνευ λυπηρῶν συνεπειῶν διὰ τὴν πειθορχίαν, τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλακῶν. Ἡ κατὰ τὴν 16 Ἰουνίου ε. ε. ἀπέδρασις ἐκ τοῦ τμήματος Τριπόλεως Ἐξ βαρυποίνων καταδικῶν συνοδευμένων ὑπὸ ἐνὸς δοκίμου φύλακος καὶ ἐνὸς φρουροῦ στρατιώτου ἀφαιλεῖται πρωτίστως, ἀνεξαρτήτως γενικωτέρων εὐθυνῶν, εἰς τὴν ἀδεξιότητα καὶ ἀνικονότητα τούτων. Ἀλλ' ἔχει μόνον τὸ προσωπικὸν τῆς φυλάξεως εἶναι ἀνεπορκές κατὰ ποιότητα καὶ ἀριθμὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ ὀπλισμὸς αὐτοῦ εἶναι ἀτελής. Εἶναι δὲ λυπηρὸν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἀσφαλείας τῶν φυλακῶν τούτων τὸ πιστοποιηθῆναι γεγονός διὰ τὸ συνοδεύων τοὺς ἀποδράσαντας καταδικαίους φύλαξ ἔφερε περιστροφῶν παλαιοῦ συστήματος καὶ ἀμφιβόλου χρησιμότητος.

Τὸ γεγονός ὁμῶς τῆς ἀποδράσεως τῶν Ἐξ βαρυποίνων καὶ ἐπικινδύων καταδικῶν, τὸ ὅποιον τόσον δυννηρὰς ἔσχε συνεπείας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπαίθρου χώρας, καὶ τὸ ὅποιον ἰδιαιτέρως ἐλύπησε πάντας ἐκείνους εἶτινες ἐκ μιᾶς σφύρας καὶ μεμετρημένης ὀργανώσεως τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδικῶν ἀνέμενον τὰ ἀριστα τῶν ἀποτελεσμάτων, ἔχει μόνον ὑπὸ ἐποψίν ἀποδόσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ σφρονιστικῆν ἐποψίν, ὀφείλει νὰ διδάξῃ ἡμᾶς διὰ τὴν ταυτοῦ ἐπέκτασιν τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδικῶν ἀνευ προηγουμένης ὀργανώσεως ἀναλόγου προσωπικοῦ φυλάξεως ὑπῆρξε μέγιστον σφάλμα καὶ διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν αὐτῆς πρέπει νὰ ἐξαρτηθῇ πρωτίστως ἐκ τῆς ὀργανώσεως προσωπικοῦ φυλάξεως καλῶς ἐξησχυμένου, καθὼς ἐπίσης καὶ καλῶς ὀπλισμένου.

3. Ἔργασία τῶν καταδικῶν.

Ἡ ἐργασία τῶν καταδικῶν μέχρι τοῦδε δὲν ἀπέδωκε ἰκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Τὸ ἀποτέλεσμα μάλιστα τῆς ἐργασίας τῶν καταδικῶν ἐν τῇ ε'. τμήματι Γυθείου ὑπῆρξε ἕως μηδενικόν. Τὸ ἐπιχειρούμενον ἔργον κτασκειῦς ὁδοῦ συνδεύουσης τὸ χωρίον Βαχῶ, ὁπου συνεκεντρώθησαν, ὡς εἰκομεν ἤδη, πάντες οἱ καταδικαί τοῦ τμήματος, μετὰ τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ Γυθείου—Ἀρσινόου, ἐκτελεσθέντος τοῦ ὅτι καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τοπικῶν

1) συμπληρούμενον διὰ τεσσάρων χωροφυλάκων.

συγκοινωνιακῶν ἀναγκῶν δὲν παρέχει σημαντικὸν ἐνδιαφέρον, ἐφ' ὅσον, ὁ πληθυσμὸς τοῦ χωρίου τούτου εἶναι ὅλως ἀσήμαντος, προσκρίπτει εἰς ἔλλειψιν ἐπόπτου ἐργασίας καὶ εἰδικῶν τεχνιτῶν πρὸς ἐκβραχισμὸν τοῦ βραχώδους φύσεως ἐδάφους. Φρονοῦμεν ὅμως διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τέσον μάλιστα σημαντικοῦ ἀριθμοῦ καταδίκων εἰς ἔργα ὅλως ἀσημάντου καὶ νῆς ὠφελείας δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένη καὶ δι' ὁρθὸν θὰ ἦτο νὰ ἀνασταλῇ ἡ περαιτέρω συνέχισις τοῦ ἔργου.

'Αλλὰ καὶ ἐν τῷ τμήματι Τριπόλεως ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων, ἐργαζομένων εἰς χωματουργικὰ ἔργα τῆς ὑπὸ κατασκευὴν γραμμῆς Τριπόλεως—Σπάρτης, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὅπ' ὄφει ἡμῶν πίνακος, καταρτισθέντος ὑπὸ τῆς «διδυμύσεως κατασκευῆς νέων γραμμῶν» τῆς 'Εταιρίας ΣΠΑΠ, δὲν εἶνε ἰσχυρῶς ἰκανοποιητικὴ. Οὕτω ἡ συνολικὴ ἀπόδοσις ἐργασίας ἀπὸ τῆς 5 'Απριλίου ἔ. ἔ., διὰ ἤρχισεν ἡ ἐργασία τῶν καταδίκων, μέχρι τῆς 30 ἰδίου μηνὸς ἀνήλθε μόνον εἰς 550 Μ³, ἀπὸ 1—31 Μαΐου εἰς 900 Μ³ καὶ ἀπὸ τῆς 1—28 Ἰουνίου εἰς 1550 Μ³, ἦτοι ἡ συνολικὴ ἀπόδοσις ἀπὸ 5 τῆς 'Απριλίου μέχρι 28 Ἰουνίου ἀνήλθεν εἰς 3000 Μ³. Ἡ μικρὰ αὕτη συνολικὴ ἀπόδοσις ἐργασίας προέρχεται ὡς ἐκ τοῦ ἀσημάντου ἀριθμοῦ τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπασχοληθέντων εἰς τὴν ἐργασίαν καταδίκων, ὁ ὁποῖος ὅμως παραλλήλως πρὸς τὴν συνολικὴν ἀπόδοσιν ἐργασίας βαίνει σημαντικῶς ἀυξανόμενος ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, καθὼς ἐξάγεται περίπου καὶ ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα. Οὕτω ἀπὸ τῆς 5—30 'Απριλίου ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἡμερομισθίων ἀνήλθει μόνον εἰς 544¹/₂, ἀπὸ τῆς 1—31 Μαΐου εἰς 1090, καὶ ἀπὸ τῆς 1—28 Ἰουνίου εἰς 1832¹/₂. Κατ' ἀντίθεσιν ὅμως πρὸς τὴν αὕτησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπασχοληθέντων καταδίκων καὶ τὴν παράλληλον αὕτησιν τῆς συνολικῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, ἡ μέση ἡμερησία ἀπόδοσις τοῦ ἐργαζομένου καταδίκου βαίνει ἀνωμάλως ἐλαττωμένη λόγῳ τῆς διαφορᾶς τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως τῶν ἀπασχοληθέντων καθ' ἑκάστην καταδίκων καὶ τῆς μεταβολῆς τῶν κλιματολογικῶν ὁρων. Οὕτω ἡ μέση ἡμερησία ἀπόδοσις ἀπὸ τῆς 5 'Απριλίου μέχρι τῆς 30 εἶνε 1.01 Μ³, ἀπὸ 1 μέχρι 31 Μαΐου 0,825 καὶ ἀπὸ 1—28 Ἰουνίου 0.846 Μ³ (ἦτοι ἠυξήθη ἐπέκεινται τῆς ἀποδόσεως τοῦ προηγουμένου μηνὸς). 'Αλλ' ἡ ἐλάχιστη αὕτη μέση ἡμερησία ἀπόδοσις κατ' ἀσύγκριτον λόγον κατωτέρα τῆς ἡμερησίας μέσης ἀποδόσεως τοῦ ἐλευθέρου ἐργάτου, δυναμένης περίπου νὰ ὑπολογισθῇ εἰς 3 Μ³, ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἔλλειψιν τεχνικῶν μέσων.

Μόλοντι ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων δὲν εἶνε εὐδόλως

ἰκανοποιητικῆ, τὸ γεγονός τοῦτο, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν κακὴν ὀργάνωσιν τῶν φυλακῶν τούτων, δὲν πρέπει νὰ προκαλέσῃ εἰς ἡμᾶς αἰσθημα ἀπογοητεύσεως. Ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδίκων, ἀποταλοῦσα ἀναμφισβήτητον πρὸς ὅσον ἐν τῇ ἐξελιξεί τῆς ἐργασίας τῶν καταδίκων ἐν γένει, ἰδίως παρ' ἡμῖν ὅπου ὁ ἀγροτικός πληθυσμὸς ἀκρίτεται τὰ $\frac{1}{100}$ τοῦ ὀλικοῦ τοιοῦτου, ὀφείλει ἀπροσκόπτως νὰ συνεχισθῇ. Ἡ ἐκτέλεσις ὁμοῦ δημοσίων ἢ κοινῆς ὀφελείας ἐν γένει ἔργων διὰ καταδίκων δὲν ὀφείλει νὰ ἀποτελέσῃ ἡ ἀσήμαντον μέρος τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας ἐν τῇ παραιτέρῳ αὐτῆς ἐξελιξεί καὶ διαμορφώσῃ. Ἡ ἐκτέλεσις μάλιστα διὰ καταδίκων ἔργων τόσον εὐρείας ἐκτάσεως, εἰς εἶνε τὸ τῆς κατασκευῆς τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως - Σπάρτης - Γυθείου, ἢ ἐκτέλεσις τοῦ ὁποῦ ὅ ἀπαιτήσῃ πάντως καὶ τὴν συμμετοχὴν κατὰ μέγα μέρος ἐλευθέρων ἐργατῶν, δὲν δύναται ἢ νὰ προσκόψῃ εἰς σημαντικὰς δυσχερείας. Ἡ ἀπασχόλησις τῶν καταδίκων εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, δεδομένης τῆς πυκνότητος τοῦ γεωργικοῦ ἡμῶν πληθυσμοῦ, ὀφείλει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βᾶσιν ἐφ' ἣς θὰ ἐξελιχθῇ ἢ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδίκων.

Ἄλλ' εἰανδῆπτει μορφήν καὶ ἐν λάβῃ ἢ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία τῶν καταδίκων, ὡς ἐφαρμόζεται αὕτη παρ' ἡμῖν, δὲν δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν σωφρονιστικὸν σκοπὸν τῆς ποινῆς. Ἡ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία, ἐξαιρέσει τῆς ὁμοῦ μορφῆς, τὴν ὁποῖαν αὕτη δύναται νὰ λάβῃ ὡς ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν καταδίκων εἰς λίαν ἐπιμόχθους ἐργασίας, ἀποταλοῦσα εὐεργέτημα διὰ τὸν κατὰ δίκον, θὰ ὀφείλει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ προστάδιον τῆς ὑπὸ ὄρον ἀπολύσεως τοῦ καταδίκου, τὴν τελευταίαν φάσιν μιᾶς ἐξελιξέως, ἐρχομένης ἀπὸ τῆς καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα ἀπολύτου ἀπομονώσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν βαρύτερον μορφήν τῆς στέρησεως τῆς ἐλευθερίας, καὶ διὰ μιᾶς βηθμιαίως ἀναλόγως τῆς διαγωγῆς τοῦ καταδίκου χαλαρώσεως τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποῖους ἔχει ἢ στέρητικῆ τῆς ἐλευθερίας ποινῆ, καταληγούσης εἰς τὴν ἐλαφροτέραν αὐτῆς μορφήν, ὁποῖα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασία. Τοιοῦτον ὁμοῦ σωφρονιστικὸν σύστημα, συνδεδεμένον κατ' ἀνάγκην μὲ τὸ ὄλον πρόβλημα τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν φυλακῶν ἡμῶν, τὸ ὁποῖον προϋποθέτει πρὸ παντὸς τὴν ἀνάγεισιν καταλλήλων κτιρίων, ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, εἰς μὲθὰ δὲ ὑπόχρεσι νὰ συνεχίσωμεν τὴν ἀνευ συστήματος ἐφαρμογὴν τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐργασίας τῶν καταδίκων, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἐν τῇ ἐν γένει ἐφαρμογῇ τῆς στέρητικῆς τῆς ἐλευθερίας ποινῆς οὐδὲν σωφρονιστικὸν σύστημα δύναμειθ νὰ ἀκολουθήσωμεν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουλίου 1926.